

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ.๔๙ /๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๗๗/๒๑๙/๒๕๕๖ (ยังไม่มีมติการประชุม)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่ยืมน้ำมันดีเซลเกินวงเงินงบประมาณ

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ นาย พ. ขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐได้ยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว จาก บริษัท ป. คิดเป็นเงินจำนวน ๓๕,๗๓๗,๔๘๑.๘๒ บาท เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในโครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการ ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีงบประมาณสำหรับจัดซื้อน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพื่อใช้ในโครงการเพียง ๙,๕๘๗,๗๑๙ บาท จึงเป็นการยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเกินวงเงินงบประมาณจำนวน ๒๖,๑๔๙,๗๖๒.๘๒ บาท จากการตรวจสอบกับ บริษัท ป. พบว่า ยังคงเหลือเงินที่เกิดจากการยืมน้ำมันที่ยังไม่ชำระอีกจำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท โดยที่ นาย พ. ได้ยอมรับสารภาพว่าไม่มีเจตนาทุจริตเบียดบังน้ำมันที่ยืมเกินงบประมาณไปจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า นาย พ. ได้ยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจากบริษัท ป. จำนวน ๓๕,๗๓๗,๔๘๑.๘๒ บาท แต่ทางหน่วยงานของรัฐมีงบประมาณในโครงการอยู่เพียง ๙,๕๘๗,๗๑๙ บาท จึงเป็นการยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเกินงบประมาณ จำนวน ๒๖,๑๔๙,๗๖๒.๘๒ บาท จากการตรวจสอบ พบว่ายอดเงินยังค้างชำระกับ บริษัท ป. จำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท นาย พ. ให้การรับสารภาพว่าได้ยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเกินจากงบประมาณของทางราชการจากบริษัท ป. จำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท จริง ซึ่งเป็นเงินงบประมาณที่ทางราชการจัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐ การกระทำของนาย พ. มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสารรับรองเป็นหลักฐาน ซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ เป็นเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์สินของทางราชการ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ (๔) , มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๕๗ เกิดความเสียหายต่อทางราชการ เป็นจำนวนเงิน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท โดยนาย พ. ต้องชดใช้เงินจำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท ให้แก่ทางราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ปรากฏว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทางราชการได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ นาย พ. ขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐ ได้ยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจาก บริษัท ป. คิดเป็นเงินจำนวน ๓๕,๗๓๗,๔๘๑.๘๒ บาท แต่หน่วยงานของรัฐมีงบประมาณสำหรับจัดซื้อน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว

เพื่อใช้ในโครงการเพียง ๙,๕๘๗,๗๑๙ บาท ซึ่งปรากฏว่าน้ำมันที่ นาย พ. ยืมจาก บริษัท ป. คงนำเข้ คลังน้ำมันของหน่วยงานและมีเจ้าหน้าที่ตรวจรับตามขั้นตอนที่ถูกต้องเพียงจำนวนตามงบประมาณ ในส่วนที่ยืมมาและเกินกว่าจากเงินงบประมาณ เป็นการที่ นาย พ. ยืมโดยอาศัยชื่อของหน่วยงานและ ไม่ได้นำน้ำมันเข้าคลังน้ำมันของหน่วยงาน ต่อมา บริษัท ป. ได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้เงิน แต่หน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมชดใช้เงิน บริษัท ป. จึงส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการ ดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตัดสินชี้ขาดให้ทางราชการชำระเงินให้แก่ บริษัท ป. จำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ทางราชการได้นำเงินไปชำระให้ บริษัท ป. จำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นาย พ. ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหน่วยงานของรัฐ ได้รับมอบอำนาจให้ทำหน้าที่บริหารงาน ตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยให้บรรลุความมุ่งหมายที่ทางราชการกำหนด ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของ โครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด เช่น เป็นผู้ซื้อ หรือผู้ว่าจ้างในนามของส่วนราชการ ในสัญญาและ/หรือใบสั่งซื้อใบสั่งจ้างสำหรับวิธีกรณพิเศษ ไม่จำกัดวงเงิน แต่ต้องไม่เกินงบประมาณที่ได้รับ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ตามคำสั่งหน่วยงานของรัฐ (เฉพาะ) เรื่อง การมอบ อำนาจให้ข้าราชการบางตำแหน่งของหน่วยงานของรัฐมีอำนาจทำนิติกรรมในนามของส่วนราชการ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ หน่วยงานของรัฐ โดยนาย พ. ได้มีหนังสือถึงบริษัท ป. เพื่อขอยืมน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว รวมเป็นเงินจำนวน ๓๕,๗๓๗,๔๘๑.๘๒ บาท โดยส่วนหนึ่งเป็นการยืมน้ำมันเพื่อใช้ในโครงการตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับและ อีกส่วนหนึ่ง จำนวน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท เป็นการยืมโดยที่ไม่มีโครงการที่จะดำเนินการ โดยในส่วนของ การยืมที่ไม่มีโครงการดำเนินการนั้น นาย พ. อาศัยช่วงเวลาและความคุ้นเคยยืมน้ำมันมาจาก บริษัท ป. โดย แอบอ้างโครงการของทางราชการที่ไม่มีอยู่จริงขอยืมน้ำมันจากบริษัท ป. จนทำให้ บริษัท ป. หลงเชื่อ แล้ว อนุมัติให้ยืมน้ำมัน และในการขนส่งน้ำมันปรากฏจากถ้อยคำของ นาย ส. ว่า “ได้จัดทำหนังสือขอยืมน้ำมัน จาก บริษัท ป. ตามคำสั่งนาย พ. เมื่อได้รับน้ำมันมาแล้ว ถ้าเป็นน้ำมันที่มีโครงการถูกต้องตามงบประมาณของ ทางราชการจริง ก็จะมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและนำเข้าเก็บในคลังน้ำมันของหน่วยแล้วลงทะเบียนคูน้ำมันไว้ ตามระเบียบ และเบิกจ่ายไปปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ต่อไป แต่ถ้าไม่มีโครงการรองรับก็จะมีรถบรรทุก น้ำมันที่นาย พ. จัดเตรียมมารับน้ำมันไป โดยไม่มีการตรวจสอบและนำเข้าคลังของหน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด” อีกทั้ง นาย พ. ยังได้ให้การรับสารภาพว่า ได้อนุมัติยืมน้ำมันเกินกว่าวงเงินงบประมาณจริง เมื่อน้ำมันที่ยืม ในส่วนที่เกินจากวงเงินงบประมาณและไม่มีโครงการดำเนินการจริง ไม่ได้มีการนำเข้าคลังน้ำมันของหน่วยงาน และไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานว่าได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์หรือในกิจการอื่นใดของหน่วยงานของรัฐ น่าเชื่อว่า นาย พ. ได้นำน้ำมันดีเซลหมุนเร็วดังกล่าวไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาส ในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองและบุคคลอื่น เป็นการจงใจ กระทำละเมิด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย นาย พ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒. นาย ส. ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านการเงินการบัญชีทุกประเภทของหน่วยงานของรัฐ และได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ในการยืมน้ำมันจากบริษัท ป. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า น้ำมันในส่วนที่ยืมจาก บริษัท ป. เกินจากวงเงินงบประมาณของหน่วยงานโดยไม่มีโครงการดำเนินการจริง นาย ส. เกี่ยวข้องโดยเป็นผู้ทำหนังสือ ยืมน้ำมันและแจ้งไปยัง บริษัท ป. โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นการยืมน้ำมันเกินจากวงเงินงบประมาณและไม่มีโครงการ

ดำเนินการจริง อีกทั้งยังเป็นผู้ติดต่อว่าจ้างรถบรรทุกน้ำมันของบีเอ็มบีเอ็ม ว. ที่เคยขายน้ำมันให้หน่วยงานของรัฐ มาก่อนเป็นผู้ไปรับน้ำมัน เนื่องจากรถของหน่วยไม่เข้าเงื่อนไขของรถที่จะเข้าไปรับน้ำมันของ บริษัท ป. ได้ และน้ำมันในส่วนที่ยืมโดยไม่มีโครงการดำเนินการจริงดังกล่าว นาย ส. ทราบดีว่า ไม่ได้มีการนำเข้าคลังน้ำมัน ของหน่วยงาน แต่มีรถมารับไปทีอื่น และไม่มีหลักฐานการอนุมัติให้ยืมน้ำมันจากผู้บังคับบัญชาการหน่วยงาน ของรัฐ แต่นาย ส. ยังคงทำเรื่องยืมน้ำมันจาก บริษัท ป. โดยอ้างชื่อของหน่วยงานและไม่มีโครงการดำเนินการ จริงในลักษณะเช่นนี้ต่อไปจนเกิดหนี้จำนวนสูง แสดงให้เห็นว่า นาย ส. มีส่วนรู้เห็นร่วมกับ นาย พ. ในการใช้ชื่อ หน่วยงานยืมน้ำมันจาก บริษัท ป. เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาส ในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองและบุคคลอื่น เป็นการ จงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงิน ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท จึงให้ นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

สำหรับในส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่ นาย พ. และ นาย ส. ต้องรับผิดชอบ นั้น เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์การกระทำของแต่ละคนแล้วเห็นว่า นาย พ. และ นาย ส. มีลักษณะของการกระทำ ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การยืมน้ำมันจาก บริษัท ป. ดังกล่าวสำเร็จลุล่วง ไปตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการ แต่เมื่อพิจารณาถึงตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล รวมทั้ง เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว โดยที่ นาย พ. เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้สั่งการให้นาย ส. จัดทำหนังสือยืมน้ำมันจาก บริษัท ป. และได้ให้นำน้ำมันไปใช้ เป็นประโยชน์ส่วนตัว จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงกำหนดให้ นาย พ. และ นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ ดังนี้

๑. นาย พ. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๘๐ ของค่าเสียหาย ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท คิดเป็นเงิน จำนวน ๑๓,๒๕๖,๐๒๔ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. นาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหาย ๑๖,๕๗๐,๐๓๐ บาท คิดเป็นเงิน จำนวน ๓,๓๑๔,๐๐๖ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ผู้ย่อ	นายสุรเชษฐ	สุขจิต	นิติกรปฏิบัติการ
ผู้ตรวจ	๑. นางณัฐ์เนตร	เศวตอริยพงศ์	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสาวสายฝน	ไชยชัย	นิติกรชำนาญการรักษาราชการในฐานะ ตำแหน่งผู้อำนวยการ ตพ.๔

